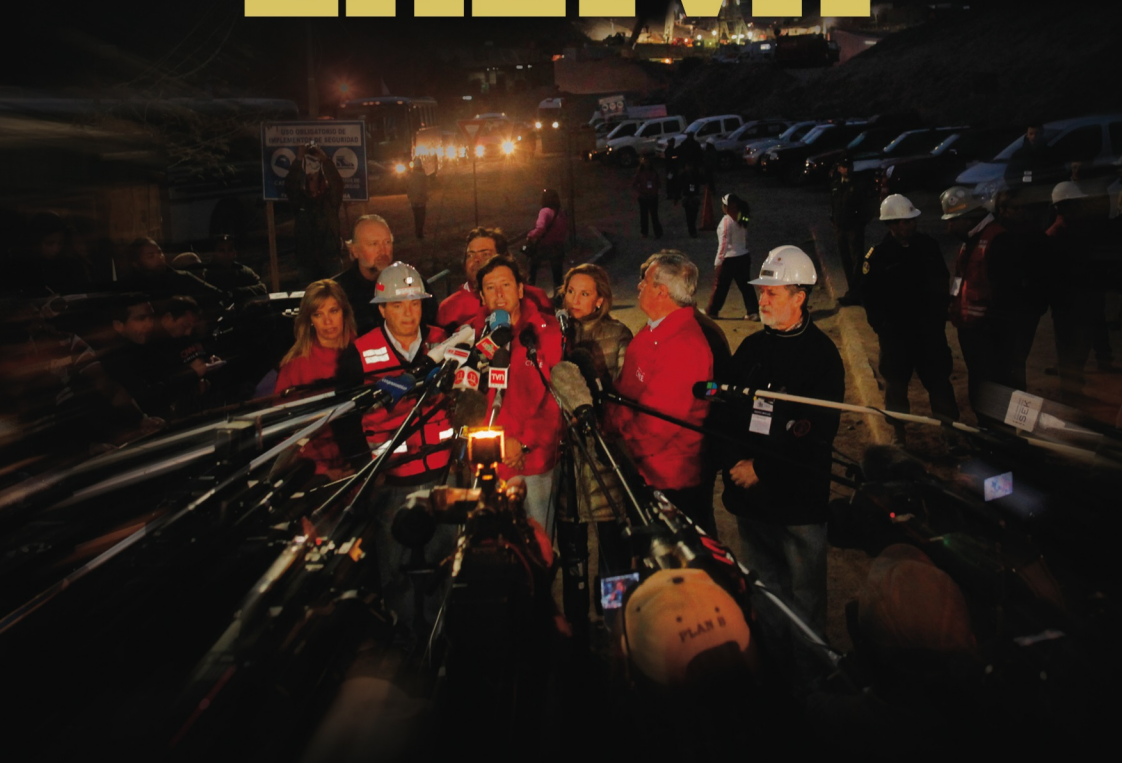

**SYROVĚ AUTENTICKÝ PŘÍBĚH 33 CHILSKÝCH HORNÍKŮ
ZAVALENÝCH VE 300 METRECH POD ZEMÍ A POD 800 000
TUNAMI KAMENE V DOLE LOTA**

POHŘBENÍ ZAŽIVA

MANUEL PINO TORO

MANUEL PINO TORO

POHŘBENÍ ZAŽIVA

Pravdivý příběh chilských horníků

Copyright © Manuel Pino Toro, 2011
Translation © Jan Podzimek, 2014

© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2014

ISBN 978-80-7388-745-2

Úvod

Asi kilometr jižně od Santiaga v Chile leží uhelný důl Lota – pět tisíc metrů tunelů klesajících pod úroveň Tichého oceánu. Jel jsem tam napsat reportáž krátce před 27. únorem 2010, kdy oblast postihlo desáté nejsilnější zemětřesení, jaké kdy bylo naměřeno: 8,5 stupňů Richterovy stupnice.

Zážitek z prohlídky dolů ležících pod úrovní moře mě hluboce zasáhl: dusivé horko, pobledlé tváře horníků lopotících se v prostoru tak malém, že se museli pohybovat málem po čtyřech. O životech těchto lidí bylo napsáno už mnohé. Plnou skutečnost ale nedokáže popsat ani to nejpodrobnější líčení osudů těchto dělníků, kteří se každý večer vydávají ze svých skromných příbytků, aby vstoupili do tmy jiného druhu, do dolu, ve kterém buší do rudy, dokud se neuvolní a není vytažena na povrch.

O hornících ze severu Chile, což je oblast bohatá na nitráty a měď, už toho bylo napsáno hodně. Historie této oblasti začíná těžbou stříbra na místě zvaném Chañarcillo. Tento důl a u něj vybudované město začaly díky tomuto kovu jako první v Jižní Americe využívat železnici – pro přepravu materiálu, zásob a pasažérů. Ale navzdory bohatým záznamům, popisujícím tyto po-

Pohřbeni zaživa

---

zoruhodné výkony, dějiny nyní volají po novém příběhu – takovém, který by zněl nanejvýš nepravděpodobně, nebýt toho, že je pravdivý.

Zhruba osm set kilometrů severně od Santiaga, uprostřed pouště Atacama, se těsně po poledni 5. srpna 2010 zastavil čas a začal nový příběh o mužích pracujících pod zemí. Začal prostě dalším závalem chodby ležící hluboko pod chilskou pampou. Rychle se z toho stala mediální událost, která překročila všechny státní hranice, a nakonec o ní běžely živé reportáže na všech velkých televizních stanicích, které sledovaly miliony diváků po celém světě.

Zřítíl se obrovský kus skály, zavalil hlavní přístup do dolu San José poblíž města Copiapó a uvěznil třicet tři horníků na dlouhých šedesát osm dní.

Nehoda opět přitáhla pozornost na nedostatečná bezpečnostní opatření v dolech. Připadalo mi to, jako bych se vrátil do dolu Lota, kde je cena za těžbu uhlí až příliš vysoká, nebo na sever do Chañarcilla, kde se nejdříve vyčerpaly zásoby stříbra a pak i nitrátů – a s nimi zmizely i sny několika generací.

Teď se všechny naděje upínají na měď, poslední záchranný kruh mnoha rodin, včetně rodin těch třiatřiceti dělníků pohřbených zaživa v dole San José.

Z dolů Lota horníci odešli, tam v poušti na severu to ovšem nebyla vůle lidí, ale rozmar přírody, co zastavilo těžební práce a položilo životy mnoha lidí na váhy osudu.

Také si vzpomínám, že když jsem při návratu do Chile čekal na letišti v Santiagu na vízum, imigrační úřednice mě požádala, jestli bych jí nepomohl s jedním asijským mladíkem, jako bych já snad mohl lépe pochopit, co říká. Ten mladík neuměl žádný jazyk kromě svého rodného, a nemohl proto odpovědět, za jakým účelem přijel do země.

Situace byla nad její síly, a proto úřednice prostě orážkovala mladíkův pas a řekla: „Dala jsem mu to na třicet dní. Jsou to samí Číňani; jezdí sem pracovat jako horníci.“ Poděkovala mi za mou marnou snahu o pomoc, pokrčila rameny a řekla, že mě vítá v Chile.

Odešel jsem a chvíli jsem sledoval toho mladého Asia, ale rychle se mi ztratil z dohledu, protože nečekal na žádná zavazadla. Divil jsem se – copak Čína vyvází dělníky... nebo snad otroky?

Když jsem ve zprávách uslyšel, co se stalo, byl jsem neustále jako přikovaný k rádiu a vzpomínal jsem na důl Lota. Nebylo nijak těžké představit si, jaké to asi musí být v dole San José. Dokonce jsem si dokázal představit, že ti muži ten zával mohli přežít. Protože horníci, se kterými jsem dělal rozhovor hluboko pod hladinou moře uvnitř

dolu Lota, se zdáli dost silní, aby unesli všemožné druhy nepřízně osudu. Hledal jsem nějaký racionální způsob, jak si říct: „Ano, jsou naživu,“ ale racionalita pochopitelně ukazovala k jinému závěru.

Uvolnil se obří kus skály a směrem od vchodu ho nešlo odstranit. Bylo to v zimě a poušť byla mrazivá. Podnebí tam ovlivňuje Humboldtův proud, který křížuje Tichý oceán a každé ráno pokrývá chilské pobřeží hustou mlhou známou jako *camanchaca*. Večer můžete vidět tmavě modrou oblohu a v noci i nejvzdálenější kouty vesmíru. Proto je ostatně v poušti Atacama tolik astronomických observatoří.

V dnešní době však ta nejvyspělejší technika nesměruje pouze vzhůru, ale také dolů do hlubin země. A vlády deseti zemí zapojily svou nejlepší výbavu a odborné znalosti, aby bylo možné zachránit těch třiatřicet horníků v Atacamě. Velmi mě překvapilo, jak všechny oblasti chilské společnosti reagovaly na jakési uvězněné dělníky pracující v průmyslu, který zaměstnancům nabízí jen malou ochranu – navzdory tomu, o jak tvrdou a nebezpečnou práci jde.

K tomuto druhu tragédie, jež mívá mnoho různých podob a obvykle končí špatně, dochází často. A přesto se zdá, že za ně nikdo nepřijímá zodpovědnost. V počáteč-

ní fázi vyšetřování jsou zodpovědné osoby velmi okázale stíhány, soudy pak ale končí – až na pár výjimek – mírnými rozsudky a vleklými řadami soudních sporů.

Taky jsem si vzpomněl, co se stalo o šest let dřív v Río Turbio v argentinské Patagonii. V uhelném dole tam zůstalo uvězněno několik chilských horníků, kteří každý den chodili přes hranici, aby si spolu se svými argentinskými kolegy vydělali na živobytí. Při těžbě uhlí se hromadí plyn známý jako „důlní plyn“, který vzniká při tom, jak se metan mísí se vzduchem, a výbuch je takřka nevyhnutelný. Třicet sedm mužů uniklo, ale čtrnáct bylo uvězněno 610 metrů pod zemí a k ústí dolu to měli přes 7 kilometrů. Vedení oznámilo, že těch čtrnáct horníků, z nichž tři byli z Chile, zemřelo. Důl v San José byl ale na měď, ne na uhlí, a to znamenalo určitou naději, protože zde nebyly přítomny výbušné látky.

V duchu jsem si říkal: „Jen ať nedojde k zemětřesení.“ V roce 2010 bylo v Chile nejvíce seizmické aktivity za celá desetiletí. Sever postihly dva otřesy v rozmezí méně než deseti let. Město Copiapó a jeho okolí unikaly velkým pohromám už celé jedno století – a já doufal, že to ještě chvíli vydrží.

Zdálo se, že Chile, národ individualistů s malou mírou solidarity, při řešení tohoto ohrožení prolomilo jasně

patrné společenské zábrany. Tento posun směrem k solidaritě se zdá být nový – k něčemu takovému totiž při žádném předchozím poplachu kvůli důlní tragédii nedošlo.

Chvíli to byl jen sesuv. A proto média začala vytvářet různé spekulace, což přimělo mnohé diváky, aby televizi, rádio apod. vypnuli. Žádné nové informace nepřicházely a celé to zbytečné opakování známých informací odvracelo zájem od skutečné události. Když na hlavní město, ležící 850 kilometrů jižně od dolu San José, padla noc, nikdo stále nevěděl nic nového. Proto jsem se rozhodl vyrazit tam a osobně to obhlédnout.

Necelých čtyřicet osm hodin po sesuvu jsem se probudil uprostřed pouště a říkal jsem si: „Třeba se dostali ven.“ Ale nedostali. Budu se sem vracet znovu a znovu stále s toutéž otázkou, a přitom budu oslovovat odborníky a činitele, kteří jsou mnohem racionálnější než já. Není snadné provrtat se osmi sty metry skály a vytáhnout jehlu z labyrintu spletitých chodeb dolu.

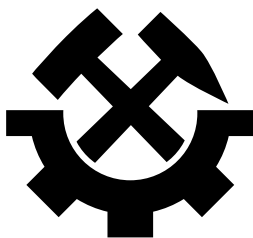
V tomto příběhu se objevují ti, kdo přinášeli naději, kdo v naději žili, kdo zažili její pokles i příliv. A při tom všem se lidstvo sjednotilo a překonalo svá omezení a rozdílnosti – alespoň na chvíli –, aby se spojilo k jednomu z nejvznešenějších cílů: k záchraně života.

Obsah

Úvod.....	6
Prokletá směna.....	14
Lehkovážné jednání	30
I muži pláčou.....	53
Utrpení a smích	66
„Jsme v pořádku v úkrytu – 33“	85
Tři plány.....	104
„Tady důl“	113
„Rozumíme, doktore“	132
Reportér	145
Zrodila se naděje.....	167
Neskrývaná krása duše.....	179
„Jsme připraveni, kámo“	184
Jako piloti stíhaček	199
Začátek konce	216
Cesta ke svobodě	221
Bůh z masa a krve	234
Syn pouště.....	249

Prokletá směna

Ximena Fuentealbaová porcovala kuřecí maso a pokládala jeho kousky na čerstvé *pan batido*, které zrovna přinesla z pekárny, krásně křehké. *Pan batido* je výraz, jímž se v několika chilských provinciích, zejména na severu, označují housky z bílé mouky, které jsou uprostřed ztenčené, takže je můžete rozlomit a jíst na dvě půlky. V Santiagu se jim říká *marraqueta* a jsou základní potravinou na chilském jídelníčku. Pokud se rodině krátce po narození dítěte dobře daří, říká se, že „se dítě narodilo s *marraquetou* v podpaží“.

Ximena velmi pečlivě připravila jednotlivé sendviče a skládala je na hromádky, které pak ponese dělníkům v dole San José jako jedno z jídel. Skoro automaticky je zabalila do bílých papírových ubrousků a srovnala – s vařením má už tolik zkušeností, že to dělá takřka bezchybně. Je jedna hodina v noci a obědy horníků jsou jako vždy připravené. Byl to prostě další normální den...

Ximena stála v kuchyni, pár kroků ode mě, pohlédla na hodinky a zrychlila tempo. Ve dvě hodiny končí denní směna jejím „rozmazleným spratkům“, kteří zhltnou všechno, co jim připraví. „Ximenito,“ říkají jí, „vy vaříte jako jeptiška...“ Ta slova slýchává často a naplňuje ji to pýchou. A proč by ne? Vždyť je známo, že jeptišky jsou ve vaření velmi zdatné. A ona své chlapce nezklame.

Dnes, 5. srpna 2010, dvacet minut předtím, než zvonek oznámil změnu směny, bylo všechno stejné jako vždy.

Najednou se ale kuchyně – vybudovaná vlastně z přepravních kontejnerů – začala třást. Podivný silný otřes následovaný ohlušujícím hřměním přiměly Ximenu zalapat po dechu.

Slabší zemětřesení, pomyslela si hned – ostatně Chile je seizmicky aktivní a země se sotva vzpamatovala ze zemětřesení z 27. února 2010, které zdevastovalo její jižní část.

Zvuk se šířil všemi směry a ona měla pocit, jako by to hluboké dunění bylo až příliš blízko, jako by šlo o něco z hororového filmu, kde někoho posedne ďábel. Bylo to, jako by se země pod ní kroutila a protahovala si kůži. Ten praskavý a drtivý zvuk nepřestával.

Ximena odložila kuchyňský nůž na stůl a vyšla ven, aby se podívala, co se to sakra děje. Z ústí dolu se valil hustý oblak prachu. Vypadalo to jako obraz totální katastrofy a člověku se při tom vybavovaly vzpomínky na ostřelování prezidentského paláce 11. září 1973.¹

---

¹ V Chile vládl socialistický prezident Salvador Allende. Znárodnil zahraniční koncerny a mířil k úzké spolupráci s Kubou. V době studené války tento přístup uvrhl zemi do složité hospodářské situace (USA bojkotovaly jako ukolli pomoc). 11. září 1973 došlo k puči chilské armády vedené Augustem Pinochetem. Když armáda začala ostřelovat prezidentský palác, Allende spáchal sebevraždu. Následovala Pinochetova diktatura; *pozn. překl.*

Čas ubíhal nekoordinovaně – dělo se toho prostě moc. Lidé patřící k obsluze dolů – jako Ximena – běhali sem a tam. Sirény ječely bez přestání a celé to nehostinné místo uprostřed pouště Atacama, pár kilometrů severně od města Copiapó, přepadla panika.

„Planchón... je to planchón!“ křičela zoufale. To slovo znamená „sněhové pole“ a v žargonu horníků označuje zhroucení uvnitř šachty nebo tunelu.

Po tom ohlušujícím hřmění... nic. Zevnitř dolu stoupal jen prach a ticho; z povrchu jen sirény a křik a zmatek. Nikdo nevěděl, jestli se horníkům končícím směnu podařilo dostat se ven, nebo jestli leží pohřbeni v tom kamenném pekle.

Přemožena úzkostí a zoufalstvím, Ximena Fuentealbaová stála na místě jako přimrazená. Uhladila si vlasy, jako by snad tento obyčejný pohyb mohl umenšit její znepokojení. Sebrala odvahu a duchapřítomnost a připravila se, aby mohla pomáhat. V závodní jídelně za ní ležela krabice plná sendvičů, které už nikdo nesní.

Ximena se teď začala obávat nejhoršího, i když nikdy úplně neztratila naději, že své „rozmazlené spratky“ spatří, jak tím prachem vrávorají ven. Otřes ji ochromil, když stála vedle své jídelny z přepravních kontejnerů. Když si uhladila vlasy, přesunula ruce k ústům, jako

by snad chtěla zabránit tomu, aby jí srdce nevyskočilo z hrdla. Držela v sobě naději, ale ticho vycházející zevnitř dolu ji naplňovalo zděšením. Zvedla ruce před čelo, jako by prosila Boha a Pannu Marii. Vteřiny ubíhaly, až se z nich stávaly minuty, a zevnitř se ozývalo stále jen ticho.

Přemožena tíhou situace si pomyslela: „Jisté je jen to, že se stalo něco hrozného.“

V Copiapó se děsivé zprávy šíří jako potopa a začíná to u pracovníků dolů. Majitelé se pokusili zprávu zadržet, ale jak se to obvykle stává, pravda se potlačit nedala.

RYCHLE... RYCHLE

Obavy rostly a sílily a obyvatelé Atacamy je posilovali. Zpráva se začala šířit do všech stran a obsahovala líčení nehody – nehody, o které se nevědělo téměř nic.

„Je to v hajzlu, papá. Ty *niños* se nedostali ven.“

José Vega doslova ztuhl: „Cože, synu?“

„Důl se zřítil a oni nevědí, kolik jich tam je. Může je zachránit jen zázrak.“

„Ale... kdo ti to řekl?“

„Je to v rádiu.“

Stejně jako Ximena ani José Vega nemohl – nechtěl – uvěřit děsivým zprávám, které slyšel vysloveny plochým

a nezaujatým hlasem svého syna Jonathana. Zasáhlo ho to, jako když letadlo narazí do skály, a na jeho tváři to bylo znát. Otřesený a rozrušený neslyšně opakoval slova, která mu dokola zněla v mysli: „Je to hrozné, to je to nejhorší...“

S úsilím, kterému ovšem nevěnoval pozornost, držel telefon u pravého ucha a slyšel svůj tep, protože cítil, jak mu stoupá krevní tlak. V tom ponurém tichu si ve zlosti a v přívalu trýzně kousal nehty.

Na druhém konci telefonního drátu začal být Jonathanův hlas čím dál znepokojenější: „Papá, papá... mluv se mnou!“

Aniž odpověděl, José Vega zavěsil telefon. Měl za sebou už dvacet sedm let práce horníka a byl teď sám ve svém domě v Arturo Prat de Copiapó, což je město pojmenované po slavném chilském námořním hrdinovi. Zbytek rodiny byl na obvyklých pochůzkách, kde právě začínal další studený zimní den začátku srpna.

Telefon vytrvale zvonil, ale José byl ponořen do své letargie, v níž pro něj bylo obtížné i vstát. Cítil se nezúčastněný, bezmocný. V duchu se vrátil do dolu, který se shodou okolností jmenoval stejně jako on, aby se připojil k horníkům, kteří, jak se lidé domnívali, byli uvěznění na dně šachty.

Telefon zvonil dál, až se nakonec Jonathanovi povedlo přimět svého otce, aby ho zvedl. „Co je, papá, proč mi to nezvedáš?“

Z Josého odpovědi se stal příkaz, který Jonathan musel splnit.

„Synu, jdi své nadřízené požádat, aby nám okamžitě umožnili jít do toho dolu a zjistit, co se stalo tvému bratrovi. Upaluj!“ vyštěkl a nenechal žádný prostor pro diskusi.

„Hned jdu na to, papá.“

„Jdi. Pusť se do toho. Já vypracuju záchranný plán. Uvidíme, co se s těma chlapama děje.“ Vlastně jim říkal „*niños*“, což je něžný výraz pro „malé chlapce“. „Musíme něco udělat,“ zamumlal. „A to rychle.“

V tu chvíli José Vega ukončil hovor a spěchal do místnosti, v níž měl nářadí, které mu pomůže s tím, co musí udělat: zachránit „*los niños*“.

Zatímco na severu se odehrávalo tohle, dole v Santiagu začali přerušovat rozhlasové a televizní pořady, aby podávali zmatené a střípkovité informace o dění, o němž skoro nikdo nic nevěděl. Publikum si z toho mohlo vyvodit jen to, že v důlní oblasti poblíž Copiapó se stala hrozná nehoda.

Hlasatelé opakovali stále totéž a protahovali tak čas, než se reportéři dostanou na místo. Do té doby mohla

média poskytovat jen vágní a nepodstatné informace a slibovat všem, že brzy přinesou něco přesnějšího a zásadnějšího, jasnějšího a *skutečnějšího*, i když nic takového ještě známo nebylo.

Všude panoval zmatek a zpravodajské stanice obracely svou pozornost k tomuto „mimořádnému příběhu“, jak tomu hlasatelé říkají, když nevědí, o čem vlastně mluví. Ještě o mnoho hodin později nikdo nebyl schopen vysvětlit, co se stalo, natož rozebrat možné následky této tragické události. V Santiagu nevěděli nic – a v místě sesuvu jen o málo víc.

Je důležité splnit očekávání

Závaly nebyly v dole San José nic nového. Těžba tady probíhala už víc než 125 let – od roku 1881, pokud můžeme věřit ceduli u vjezdu – a zdánlivě nekonečná přístupová rampa se ve tvaru spirály táhla 800 metrů pod zem.

Práce byla náročná a těžká a starší horníci si často stěžovali, že museli kutat měděnou a zlatonosnou rudu i z pilířů podpírajících tuny skály nad jejich hlavami. Každý okamžik byl plný nebezpečí.

Po celém kraji bylo známo, že důl je špatně navržen a nebere se tady ohled na bezpečí horníků. Důl byl ale zá-

roven zdrojem pracovních míst – a to není nic samozřejmého v kraji, kde je hornictví prakticky jediným možným zdrojem obživy.

Ložiska rud v dole San José byla umístěna dost hluboko, nebylo snadné se k nim dostat. Provozovatelé dolu to věděli; přesto to pro některé tvrdé, zkušené muže, zvyklé na nebezpečnou práci, byla dobrá ekonomická příležitost. Ostatně, Chileané říkávají: „*Hay que parar la olla*“ – člověk musí pracovat a plnit očekávání.

Na místo dorazily hasičské vozy a ambulance. Ximena Fuentealbaová se zeptala jednoho z předáků, muže v černé kožené bundě a černých botách, který v levé ruce držel přilbu, jestli si myslí, že jsou horníci ještě naživu.

„Nevíme,“ odpověděl jí stroze, aniž se na ni podíval.

Náhle si Ximena vzpomněla na své sendviče. Ležely poskládány na stole a čekaly na stolovníky, kteří tentokrát podle všeho nejspíš nedorazí. Změť pocitů, které v sobě potlačovala, konečně vyplula na povrch a ona nedokázala dál zadržovat slzy a zklidňovat svůj zajímavý dech.

Uplynulo pár hodin a začali se objevovat příbuzní uvězněných horníků. O závalu se dozvěděli díky zprávám, které jim poslali dělníci z další směny, kteří přišli po nehodě a sledovali celé drama na povrchu. Byli to přátelé a známí těch, kteří zůstali dole.

Nikdo dosud neměl jasnou představu o rozsahu události. Spekulace se množily a různily, navzájem se popíraly a jen zasévaly víc zmatku do myslí rodin i zbytku Chile, který o neštěstí věděl a pozorně sledoval rychle se šířící zprávy.

Poušť Attacama je rozlehlá a plná dolů – obřích i malých. K sesuvu kamenů dochází často. Jen málokdy ale kameny horníky uvězní. Proto rodinní příslušníci, kteří přijeli do dolu San José, čekali, že se rovnou shledají se svými milovanými a odvedou si je domů. Jejich víra byla křehká, ale reálná. Nepředstavovali si, nechtěli si připustit, že by celá pracovní skupina uvízla pod zemí a že jejich čekání tentokrát potrvá mnohem déle, než kdokoli tušil.

„Nikdo nevyšel ven,“ informovali je vedoucí pracovníci. Několikrát zkontrolovali služební rozpis horníků. Bylo jich třicet tři – příliš mnoho. Nejistota byla skoro hmatatelná.

Pak přišel rozkaz: „Půjdeme dovnitř, ale opatrně, protože důl je pořád nestabilní a ještě si sedá.“ Bylo to nebezpečné, ale museli vidět, v jakém místě je to obří spirálovité schodiště, stáčeající se do hloubi hory, přerušeno.

„Ví někdo, jestli jsou v komorovém úkrytu doplněny zásoby?“ Žádná odpověď; a otázka se začala šířit dál. V případě, že by záchrana měla trvat déle než den, bylo nezbytné myslet na to, co mohou uvěznění muži jíst a pít.

Mladý muž, který měl tento úkol na starosti, se pokřižoval a zašeptal děkovnou modlitbu. Jen stěží dokázal uvěřit své intuici. Poté, co několik týdnů vídal, že skříňka na nouzové zásoby na dně šachty je prázdná, ji konečně doplnil vodou a přinesl tam konzervy s tuňákem a sušenky. Dole tedy bylo jídlo alespoň na čtyřicet osm hodin. „*Gracias, Dios,*“ pomyslel si, když děkoval Stvořiteli za jeho prozíravost.

Hodiny na rampě se vlekly, úzkost lidí narůstala a nikdo zatím neslyšel žádné vyjádření vlastníků dolu. Jednoduše řečeno, nebyli tam, kde být měli: tady, na místě tragédie. „Měli by začít řídit záchranné práce,“ říkali lidé. Jejich nepřítomnost po dlouhých šest hodin, které zatím uběhly, zjevně jen zvýšila zmatení a nejistotu, která všechny přepadla.

Nově příchozí posedávali na kamenech. Jiní bloumali po cestičkách zlehka vyšlapaných do tvrdé země. Většina z nich nikdy v dole nebyla, protože je jejich živitelé nechťeli vodit na tak nehostinné místo.

Teď ale konečně sami viděli, jaké to je, pracovat uprostřed nejsušší pouště na světě, obklopeni pouze dunami a vyprahlou krajinou. Teď chápali, jakou oběť tito muži každý den přinášejí, aby zajistili své milované – ti muži, o kterých ani teď, za svítání, nikdo nic nového neuslyšel.

Prosba k Bohu

Bylo pozdě a stejně jako každý den i dnes přijel autobus, aby odvezl dělníky zpět do Copiapó. Tentokrát nastoupila pouze Ximena. Posadila se a začala si povídat s řidičem a kvůli své nervozitě i výmolům na silnici ze sebe slova přerývaně vyhrkávala. Řidič nezúčastněně naslouchal, souhlasně přikyvoval, díval se z okna a snažil se uniknout realitě.

„To, co se stalo, je hrozné, prostě příšerné,“ říkala Ximena. Jen velmi nerada odjela bez informací, ale byla si jistá, že zítra se všechno vyřeší a že horníky zase uvidí. Za to se modlila k Bohu, když autobus ujížděl kilometr po kilometru po prашné silnici.

Když o dvě hodiny později přijela domů, hned chtěla slyšet, co je nového. Sotva otevřela dveře, zapnula televizi. Zprávy z místa, kde pracovala, byly na všech programech. Někteří moderátoři, teď lépe informovaní, mluvili o největším důlním neštěstí v dějinách Chile. Otřesená Ximena vypnula televizi. Nechtěla to vidět, ale měla pocit, že pravda je mnohem horší, než si všichni myslí.

Třicet tři je hodně

Teď byla noc – příšerná noc. Zpráva o zhroucení šachty se dál šířila jako lavina. Prezident Chile Sebastián Piñera,

který byl v úřadu pouhých šest měsíců, se tu zprávu dozvěděl od ministra vnitra Rodriga Hinzpetera. Prezident Piñera zrovna odjel do Ekvádoru, což byla první zastávka na cestě, která měla vyvrcholit jeho účastí na inauguračním obřadu kolumbijského prezidenta Juana Manuela Santose. Podle očitých svědků Piñera sevřel telefon, chvíli nic neříkal a prsty druhé ruky schoval pod límeček své bílé košile, což byl znak nervozity, který se u něj už celé měsíce neobjevil.

Počet uvězněných horníků – třicet tři – prezidenta trápil. „To je moc,“ přemýšlel nahlas v rozhovoru s Hinzpeterem. Okamžitě nařídil ministrovi hornictví Laurenci Golbornovi, který s ním jel podepsat obchodní úmluvy s ekvádorskou vládou, aby celý proces zkrátil jen na zítřejší ráno, vrátil se do Chile a vydal se na místo neštěstí.

Golborne ve stejné době dostal informace o situaci prostřednictvím SMS od svého náměstka Pabla Wagnera. Nařídil Wagnerovi, aby se ihned vydal do dolu a aby mu co nejdřív poslal detailní zprávu o stavu uvězněných horníků.

Aerolinkami Taca se pak ministr Golborne dostal z města Quito přes peruánskou Limu do Santiaga. Jakmile byl v hlavním městě Chile, zamířil přímo k 10. jednotce chilských vzdušných sil, která sídlí vedle mezinárodního

letiště Pudahuel, a odlétl letadlem do Copiapó. Dorazil tam ve tři ráno. O hodinu později byl přímo na místě.

Za rozbřesku už ministryně práce Camila Merinová řídila celý zásah. S těžebním odvětvím měla velkou zkušenost, protože dvanáct let pracovala jako manažerka Soquimich Corporation (Sociedad Química y Minera de Chile). Veškeré její úsilí se soustředilo na ventilační šachtu v hoře – která by, pokud není zasypaná, umožnila postupnou evakuaci uvězněných mužů. Brzy ráno Merinová vydala první vládní vyjádření:

„Do dolu vedou dva vchody,“ řekla. „Rampa, která je osm metrů široká a po které mohou jezdit nákladní auta, není přístupná, protože se zcela zřítila. Řešením je ventilační šachta. Ta je přístupná, ale budeme muset postupovat opatrně, protože při dalším zřícení bychom mohli ztratit nejen záchranáře, ale také možnost rychlého osvobození horníků. Pokud se ventilační šachta zřítí, bude to problém.“

Zásah probíhal velmi nenápadně. Záchranáři si nemohli dovolit žádné chyby způsobené spěchem, protože i ta nejmenší by mohla vyvolat velký zával. Nikdo dosud nevěděl, jestli ventilační šachta stále funguje ani jestli ji bude možné použít jako únikovou cestu.

Jasně nebylo ani to, jestli těch třicet tři nešťastníků vůbec došlo do komorového úkrytu, což by mělo být nej-

bezpečnější místo v dole – ani jaké zásoby tam vlastně přesně mají.

„Máme informace, že komorový úkryt je vybaven na sedmdesát dva hodin. Děláme všechno, abychom situaci vyřešili co nejrychleji,“ řekla ministryně Merinová novinářům, kteří dorazili na místo. Mezi nimi byli i někteří z hlavních moderátorů z nejdůležitějších televizních stanic v zemi, kteří opustili své útulné kanceláře a dobře vybavené provozy, aby mohli natočit spot na jednom z nejméně útěsných míst na této planetě a „podat zprávu z místa tragédie“. I oni teď byli součástí příběhu.

Guvernérka Atacamy Ximena Matasová, hodnostně nejvyšší oblastní činitelka, urychleně dorazila na kopec, který stál nad dolem. Narodila se a vyrůstala v Calamě, což je další důlní město, a díky tomu tuto oblast znala už od dětství, kdy její otec provozoval dopravní spojení k dolu Chuquicamata. Guvernérka se jasně vyjádřila, že všechny jejich naděje se teď upínají k tomu úkrytu. „Doufáme, že jsou v oblasti, kde nedošlo k sesuvu – a kde je navíc místo zvlášť vybavené pro případ nouze. V tom útočišti je vzduch, jídlo a voda,“ oznámila nanejvýš sebejistě – nebo se tak alespoň snažila působit.

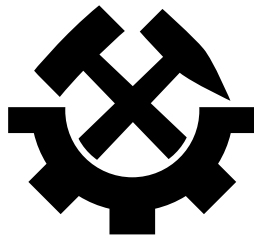
Blondatá postava v červené bundě (oficiální vládní oděv) a přilbě hovořila s členy rodin uvězněných hor-

níků, kterých tady teď bylo dost. „Do těch dolů se vjíždí po rampě, což je prostě silnice vedoucí dolů ve spirále,“ vysvětlovala, „a právě na rampě došlo k tomu sesuvu. Proto se tam nikdo nemůže dostat: v cestě leží tuny kamene.“

Kolem ní se pracovalo na krizovém plánu. Sto třicet záchranářů mělo plné ruce práce. Byly tu nákladáky určené k záchraně a vybavené komunikačním zařízením a také speciální tým důlních expertů z dolu Michilla ležícího severně od města Antofagasta.

Mezi dobrovolníky byl jeden dobře známý a zkušený záchranář z této oblasti a také don José Vega, kterému se podařilo překonat bezpečnostní opatření na kraji důlního pozemku a který si přinesl své vybavení a nástroje, aby pátral po jednom ze svých synů, Alexi Vegovi.

Lehkovážné jednání

Horník José Vega přijel až z Copiapó, aby se připojil ke skupině záchranářů, kteří se chystali prohlédnout ventilační šachty. Ty se v danou chvíli zdály být jedinou možností, jak uvězněné horníky vysvobodit.

Rychle si promluvil s ostatními muži, kteří si, stejně jako on, nebyli jisti skutečným rozsahem propadu. Přesto díky rokům zkušeností s prací v malých dolech věděl, že je nehoda nepochybně vážná.

José Vega se vydal s ostatními záchranáři připravovat potřebné vybavení. Jeho početná rodina, která přijela s ním, se připojila k příbuzným ostatních uvězněných mužů; pomalu přijížděli další a další a všichni chtěli informace. Postupně tady uprostřed pouště vyrostl jakýsi beztvarý dav – skupina lidí, kteří neměli žádnou reálnou představu o tom, jak to tady obvykle chodí.

José Vega cítil úzkost. Přesto bude muset čekat ještě dlouho, než vystřídá jiný tým záchranářů, vedený proslulým hasičem Pedrem Riverem, který už dvě hodiny hledá cestu ke ztraceným mužům.

V tu chvíli byl Rivero hluboko uvnitř dolu. Nesmírné horko a stísněný prostor šachty, kterou zkoumal, mu nebránily v tom, aby se pohyboval s jistou lehkostí. Sestupoval přivázaný k 295 metrů dlouhému provazu. V urči-

tém bodě se zastavil. Zíral do tmy a snažil se zorientovat v prostoru, který ho obklopoval.

Potřeboval zjistit, jestli v šachtě dochází k dalším sesuvům. Tato informace byla zcela zásadní pro vyhodnocení bezpečnostní situace před dalším pátráním.

Pomalů sestupoval dál – jednal čím dál tím lehkovážněji. Rivero požádal své kolegy, kteří ho jistili z povrchu, aby mu odvinuli další lano. Sestoupil ještě pár metrů a pak se zastavil. Když byl teď v lepší pozici, spatřil hroznou věc: ležela před ním obrovská stěna, gigantická a velkolepá jako sama smrt. Nikde žádná cesta. Dál už to nešlo.

Ohromený tím pohledem řekl: „Byl to naprostý kolaps, žádný dílčí sesuv. Není cesty ven.“

Necelých čtyřicet osm hodin od prvních hořkých zpráv už o neštěstí v dole v Copiapó mluvil celý svět. Jednotliví rodinní příslušníci se postupně seznámili s příběhy ostatních. Mezi uvězněnými byl Mario Gómez, manžel Lilia-net Ramíreзовé. Neměla o něm žádné zprávy a dělala si starosti. Mariovi bylo šedesát tři let, byl nejstarší z mužů v té směně. Byl veselý a plný života, na večírcích býval vždy první na tanečním parketu a všichni ho znali jako velmi vřelého muže. Každý se domníval, že je mladší, než ve skutečnosti byl.

Lilianet se snažila povzbuzovat mladší ženy, když tu je někdo přerušil a požádal ji, aby se dostavila do malého bílého stanu stojícího mezi balvany. V něm sídlil krizový tým složený z psychiatra, tří psychologů a čtyř sociálních pracovníků. Cítila se uklidněna, když jí řekli, že mají za úkol pomáhat rodinným příslušníkům přežít to čekání, ale znepokojilo ji, když dodali, že jsou tu také proto, aby všechny připravili na možnost, že to nedopadne dobře.

V okresní nemocnici byla pro rodinné příslušníky vyhrazena jedna obývací místnost a mobilní telefon, aby se mohli informovat o situaci uvězněných mužů. Lilianetiny úvahy kolísaly mezi důvěrou, že záchranné práce postupují správným směrem, a vědomím, že jí nikdo nemůže nic zaručit. Následek: nejistota. Podpora: víra, že všechno dobře dopadne.

Ve chvíli, kdy všechna národní média čekala na bližší informace, regionální vláda konečně vydala komuniké.

„Jakožto Výbor regionální vlády pro záchranné operace pracujeme na tom, abychom využili veškeré možnosti, lidské zdroje a materiál ke snížení dopadů té hrozné nehody, která postihla dělníky v našem regionu, a jsme pevně přesvědčeni, že toto úsilí bude úspěšné, zejména pokud jde o životy a bezpečnost uvězněných horníků.“

Tisková zpráva také nabádala lidi, aby do oblasti nejezdili a nekomplikovali tím práci profesionálů, kteří teď v dole San José operují.

Vzhledem k tomu, že se dosud nic nepotvrdilo ani se nezjistilo nic nového, rodiny byly pochopitelně velmi znepokojené. Někteří lidé seděli na velkých balvanech, kterými bylo to místo doslova poseto, jiní na židlích pod slunečníky, které si přivezli kvůli čekání. Shromáždili se kolem Javiera Castilla, člena hornických odborů. „Od roku 2003 tvrdíme, že by na tomhle místě neměly probíhat důlní práce,“ řekl jim. „A přesto to tady Sernageomin (Servicio Nacional de Geología y Minería, vládní agentura, která má na starosti dohled na pracovní podmínky v dolech) nedokázal zavřít.“ Hněvivě sevřel ruce v pěst.

Firma San Esteban Mining, která vlastní důl San José, opakovaně čelila obviněním z toho, že dělníci pracují v nebezpečných podmínkách. V roce 2007 místní horníci spolu s odboráři z dalších dolů pracujících pro tuto společnost žalovali Sernageomin u odvolacího soudu kvůli smrti tří horníků v dolech San José a San Antonio. Dělníci v té době požadovali, aby byly oba doly zavřeny, ale to se nestalo. V červenci toho roku pak horník jménem Gino Cortez utrpěl vážnou nehodu, při které přišel o nohu. Šel

na oběd, když se nad ním uvolnilo kamení. Čtyřicetiletý muž pracoval jako zpevňovač a stavěl podpěry – což je přesně ta práce, která má bránit takovým nehodám, jaká ho postihla.

Kudy dál?

Nejsilněji na rodiny ale zapůsobilo to poslední, co Javier Castillo řekl: „Odtamtud není cesta ven,“ oznámil jim. Lidé si zděšením zakryli ústa rukou a vyjeveně zírali před sebe. Jiní se zahleděli do země, aby nedali najevo emoce.

Informace, kterou jim Javier Castillo odhalil, byla zdrcující. Záchranář Pedro Rivero se však nevzdával. Věřil, že najde cestu ven. Připravil se na nový průzkum v jiném sektoru dolu. Porážku si nepřipouštěl, stejně jako nikdo jiný z jeho týmu.

Přichystal se na další sestup, tentokrát s největší opatrností, protože tato část šachty byla ještě víc popraskaná: vepředu, vzadu, úplně všude.

Rozhodl se, že si v šachtě v hloubce 295 metrů zřídí základnu a umístí tam plošinu pro záchranářské vybavení. Z toho místa pak pronikne nový sestup do nižších pater, aby našel těch třicet tři horníků.

Během pár hodin byla potřebná dřevěná konstrukce postavena a náležitě ukotvena v šachtě. Tato základna udrží váhu záchranářů, výstroje a nářadí.

Pedro byl nervózní a nejistý, osud horníků, o kterých se dosud nevědělo vůbec nic, ho znepokojoval. Věděl, že ve svém úsilí při této záchranné operaci, která je možná nejdůležitější v jeho životě, nesmí polevit.

Jeden z jeho kolegů, Pablo Ramírez, se připravil na další sestup. Společně odmotali dvě stě metrů lana. Provaz jim zmizel z dohledu kdesi v hlubině pod nimi. Ramírez se pak zastavil a zavolal na Rivera, aby ho varoval: „Pedro, pravá strana šachty je poškozená. Větrací šachta je plná suti a dál to může být ještě horší.“

Pedro neodpověděl. Mlčky na sebe pohlédli a Ramírez rezignovaně zvedl obočí. To ticho mezi nimi zpečetilo nevyslovenou dohodu, že vynaloží veškeré síly a nebudou se vyhýbat žádnému riziku, aby ty horníky našli živé.

Víra se ztrácí

„Bolí mě to, bolí mě to u srdce,“ řekl Laurence Golborne rodinným příslušníkům, kteří byli během noci informováni, že v dalších osmi hodinách nejspíš nastane nový vývoj.

Ministr Golborne, který čelil jedné z nejsložitějších situací, jaké si mohl představit, se snažil zůstat klidný. Zapnul si bundu a protáhl si nohy, unavené po letu z Ekvádoru a po nekonečných probdělých hodinách u dolu.

„Nemám dobré zprávy,“ řekl, očividně rozrušený. „Nepodařilo se nám navázat spojení. V šachtě, do které byli spuštěni záchranáři, došlo k dalším otřesům a oni museli ven, aby se zachránili.“

Dnes se už nikdo neusmíval. Rodinní příslušníci měli poprvé pocit, že se záchranářům k horníkům nepodaří dostat. Jejich víra se toho dne rozplynula jako obláčky prachu v odpoledním závanu pouštního větru.

Operace se rozrůstala a zdálo se, že to bude trvat déle, než tvrdily původní odhady. Proto bylo připraveno vše na převoz přeživších horníků do nemocnice v Copiapó – a všichni doufali, že k němu dojde už brzy. Jedna soukromá společnost zapůjčila dva vrtulníky a letadlo typu Twin Otter, vše plně vybavené k první pomoci.

Ostatní záchranáři včetně Josého Vegy pracovali ve větrací šachtě uvnitř dolu, aby za pomoci podpěr zpevnili nejslabší oblasti. Náместek ministra Pablo Wagner potvrdil, že cirkulace vzduchu v dole funguje, ale nikdo nevěděl, jestli to platí i o pořádný kus níž.

8. SRPEN

Při všem tom zoufalství začal zdravý rozum rychle umdlévat. Aniž by si toho někdo všiml, od okamžiku tragédie už uplynula spousta času. Pozornost rodinných příslušníků na sebe upoutal muž oblečený v černém, s velkým dřevěným křížem na krku. Byl to Gaspar Quintana, biskup z města Copiapó.

„Žádám vás, abyste životy těchto mužů vložili do rukou Páně, který jim dodá sílu a naději,“ řekl biskup. S rodinami si také promluvil o jejich situaci. Příbuzní horníků doposud prožili sedmdesát dva hodin nejistoty a jejich počet se rozrostl na víc než dvě stě lidí. „Prožívají hodiny nepředstavitelných muk,“ řekl duchovní.

Zatímco rodiny horníků poslouchaly biskupova slova, stala se nečekaná věc. K nehodě se poprvé vyjádřila San Esteban Mining, společnost, která důl vlastní. Byla to opožděná snaha o reakci na vlnu kritiky, která se vůči ní v chilské společnosti zvedla právě kvůli nedbalému přístupu společnosti: jednak pochopitelně z důvodu nedostatečné bezpečnosti v dole, ještě víc ale kvůli její do nebe volající necitelnosti vůči rodinným příslušníkům horníků ve chvíli, kdy se ukázalo, co se děje.

„Takovou událost nebylo možné předvídat,“ trval na svém názoru Pedro Simunovic, generální ředitel spo-

lečnosti. „V informování lidí nenastala žádná prodleva. Poté, co došlo k nehodě, jsme museli vejít do dolu, abychom zjistili, co se vlastně stalo. Dostat se tam nám trvalo několik hodin,“ zdůraznil.

Řekl, že předchozí nehody dopadly dobře a z toho důvodu bylo společnosti umožněno pokračovat v činnosti. A dál vysvětloval to, co bylo – v očích všech – zcela nevysvětlitelné.

Příval suti a kamení

Od chvíle, kdy Pedro Rivero a Pablo Ramírez dospěli ke své nevyslovené dohodě, uplynulo už mnoho hodin. Po třech marných pokusech se Ramírez uvnitř dolu chystal ještě jednou sestoupit do ventilační šachty. Spouštěl se do propastné temnoty, ale přitom se cítil sebejistě a rozhodně očekával, že přijde na způsob, jak dostat horníky ven. Po pár metrech se zastavil, aby si upravil lano, na kterém byl zavěšen, a potom klesl ještě o pár metrů níž, na místo, kde se byl nucen zastavit.

O Ramírezovu helmu začaly cinkat kousky kameň a šterku. Příval důlní suti přišel zcela bez varování; a potom nastal skutečný sesuv, který postihl jednu stranu plošiny sloužící jako základna pro zbytek záchranného

týmu. Prudce padající kameny přetrhly jeden z komunikačních kabelů. Nikomu se nic nestalo, ale v týmu zavládla panika. A Pablo Ramírez stále visel na laně pod nimi.

„Vytáhni mě odsud, debile!“ zaječel Ramírez z hlubiny. „Ty svině padaj až do pekla!“ Pedro Rivero ho skoro neslyšel, ale pochopil, že by ho měl rychle vytáhnout.

„Červený poplach,“ vyhrkl Rivero hlubokým hlasem.

Všichni hned začali rychle a silně tahat za lano v zoufalé snaze zachránit Ramírezu dřív, než se to na něj zříjí všechno. Tahali a tahali, dokud rozrušený Ramírez nestanul na plošině.

Standardním postupem při sesuvu je dostat se co nejrychleji ven, protože každou chvíli hrozí, že by nový propad mohl všechny pohřbít.

Někteří členové týmu před výstupem ještě popadli své vybavení, většinou však nechali věci a lana na plošině a snažili se zachránit si holý život.

A tak tento poslední pokus dostat se k uvězněným horníkům ventilační šachtou bohužel ztroskotat.

„Samotné je v tom nenecháme.“

Na rozdíl od výkonných činitelů z důlní společnosti ministr Laurence Golborne čelil novinářům s klidným výrazem. „Mluvíme o několika dnech, pravděpodobně více než týdnu,“ oznámil v souvislosti s možným zdržením ve snaze zjistit polohu horníků.

Vždycky to však může být ještě horší. Tento nový propad, větší než všechny předchozí, nakonec vyloučil jakoukoli možnost, že by se dala využít ventilační šachta.

Ozvěna sesuvu a pohled na záchranáře drápající se v úprku ven pohřbily veškerou zbývající naději rodin horníků. Zavalená šachta znamenala, že je třeba začít úplně od začátku, s úplně novým plánem. Byly to ponuré vyhlídky.

Šest vrtných zařízení, z nichž čtyři byla už na místě, bude na různých místech dolu San José hloubit vrt, a to rychlostí padesát až sto metrů denně, podle druhu přístroje a tvrdosti skály. Navíc bude potřeba vyhloubit několik zkušebních vrtů. Jen tak bude možné dostat se k horníkům, jejichž stav byl neznámý, a poskytnout jim zásoby kyslíku, vody a jídla dřív, než bude pozdě.

Bylo rozhodnuto, že vrty budou prováděny souběžně, aby se předešlo možným problémům a aby se postupovalo co nejrychleji. I když duše čekajících rodin sžíralo

zoufalství, lidé, kteří se podíleli na záchraně uvězněných horníků, zatnuli zuby a pokračovali ve svém úsilí. Když ohromné nákladáky s vrtnými věžemi přijížděly na místo, zvedaly oblaka šterku. Rodiny se radovaly a sbíhaly se, aby si prohlédly techniku, ke které se teď upínala jejich naděje. Brzy celé místo plnil hluk motorů pohánějících vrtné soupravy.

„Samotné je v tom nenecháme,“ prohlásil prezident Sebastián Piñera s nakažlivou sebejistotou. Přerušil návštěvu Ekvádoru a přijel na místo nehody. „Když jsem se setkal s rodinami, ujistil jsem je, že uděláme naprosto všechno, co je v lidských silách, a nebudeme šetřit energií ani zdroji, abychom těch třicet tři lidí, kteří jsou v tom dole uvězněni, dostali ven živé.“ Soukromě v diskusi s poradci připustil, že „situace je obtížná“. Podle něho člověk vždy očekává to nejhorší a snaží se o to nejlepší.

Rodiny některých horníků mezitím protestovaly, že jim nebylo umožněno přijít na setkání s prezidentem, které se konalo v noci v kancelářích v dole San José, do nichž měla přístup jen malá skupina lidí.

„Na těch setkáních jsme měli být *všichni* – ne jen malá skupina,“ stěžoval si Darwin Cortez, jehož bratr Pedro zmizel v útrobách dolu. „Všichni by strašně rádi dostali nějaké informace o svých blízkých,“ domáhal se svého.

Konfrontován s těmito stížnostmi, prezident Piñera vysvětloval: „Bylo lepší setkat se jen s několika zástupci rodinných příslušníků a promluvit si podrobněji a důkladněji, abych tak mohl analyzovat všechny možnosti a předat jim vládní příslib. Věřím, že jednotlivé rodiny spolu komunikují, aby všichni byli dobře informováni, a doufám, že tak činí právě teď.“

9. SRPEN

Od nehody uplynuly čtyři dny. Když se zdálo, že čas stagnuje, Fernando Schmidt, náměstek ministra zahraničních věcí, svolal na ministerstvu zahraničí v Santiagu důležitou schůzi. Pozval zástupce dalších zemí s dlouhou historií důlní těžby. Hlavní představitelé delegací z Austrálie, Kanady, Spojených států a Jihoafrické republiky dorazili na minutu přesně.

Náměstek ministra jim detailně popsal situaci v dole San José a vznesl svůj požadavek: „Pokud existuje nějaká technologie nebo informace, která nám může pomoci, žádáme vás o její poskytnutí.“ Diplomati odešli z budovy v ulici Teatinos v centru hlavního města rozhodnutí konzultovat tuto záležitost s odborníky z vlastní země, včetně expertů z velkých strojních a tunelářských společností. A měli odhodlání.

Téhož dne prezident Piñera zopakoval, že pro záchranu horníků bude provedeno „vše, co je v lidských silách“. Požádal Codelco, státní důlní koncern, aby povolal své nejlepší lidi. V dole El Teniente, největším podzemním dole na světě, který leží v Chile u města Rancagua, vyslyšel toto volání inženýr André Sougarret.

Od té chvíle tento stavební inženýr nesl, s prezidentským pověřením, na svých bedrech tíhu úkolu vrátit třicet tři horníků na povrch pouště Atacama.

Jeho blízcí ho popisují jako profesionálního vedoucího, oblíbeného, s velkým charismatem, který vyniká ve všem, do čeho se pustí.

Pro tento herkulovský úkol byl vybrán, protože umí sestavovat špičkové pracovní týmy a ví, jak naslouchat svým podřízeným – což je schopnost, která vzbuzuje důvěru a umožňuje mu pracovat s lidmi ve velmi úzkém kontaktu.

Sougarret, který je pátý z šesti bratrů, je ženatý a má tři dcery. V té době měl za sebou triadvacet let pracovních zkušeností, během nichž se vyprofiloval jako vedoucí hlubokých výkopů. Navíc se podílel na záchranných pracích při třech propadech v dole El Teniente.